Polityka

Jeśli instalacja komputerowa obejmuje wielu użytkowników, to pożądane, a w przeważającej liczbie przypadków konieczne, jest stworzenie **polityki**, czyli werbalnego sformułowania zasad postępowania w wielu przypadkach.

Polityka może lub powinna określać:

- prawa, obowiązki, i odpowiedzialność użytkowników
- zasady funkcjonowania administratora/ów systemu
- zasady postępowania w przypadkach awaryjnych

Polityka musi uwzględniać:

- cele i oczekiwania danej instytucji dotyczące systemu komputerowego
- istniejące uregulowania
- obowiązujące przepisy prawa

Polityka — korzyści

Korzyści ze sformułowania polityki:

- jednolite podejście do wielu sytuacji i problemów
- zmniejszenie prawdopodobieństwa popełniania błędów
- ułatwienie pracy administratora/ów, uwolnienie go/ich od konieczności wielokrotnego rozwiązywania tych samych problemów, skoncentrowanie się na istocie problemu
- wykorzystanie zdobytych wcześniej doświadczeń
- istnienie jawnych standardów poprawności, ochrona pracowników, ale i „bat" w ręku dyrekcji

Polityka — wymagania

Aby możliwe było korzystanie z dobrodziejstw dobrze sformułowanej polityki (lub aby naocznie przekonać się o jej niedostatkach), musi ona być sformułowana w postaci pisemnej.

Aby polityka spełniała swe funkcje, powinna być realistyczna i precyzyjnie sformułowana. Jeśli określa wymagania, to powinny one dać się spełnić, i powinny zostać stworzone warunki, aby były spełnione.

Wynika z tego, że polityka powinna zostać opracowana wspólnie przez specjalistów obsługujących system komputerowy, i zarząd instytucji władny ustalać zasady, i żądać ich spełnienia przez pracowników.

Jeśli polityka wprowadza wymagania związane z przestrzeganiem określonych przepisów nadrzędnych, to przy formułowaniu polityki konieczna jest dobra znajomość tych przepisów.

Dokumenty tworzące politykę

- regulamin użytkownika:
  - definiuje zakres działania: merytoryczny, terytorialny, czasowy
  - określa prawa i obowiązki
  - a także ograniczenia, odpowiedzialność, i ... sankcje
- umowa użytkownika:
  - uświadamia użytkownikom ich udział w funkcjonowaniu systemu komputerowego
  - uniemożliwia lekceważenie pojawiających się w związku z tym kwestii
  - ułatwia rozstrzyganie sporów, na przykład zwolnienie pracownika, albo ... obronę przed takowym
- regulamin administratora:
  - określa zakres swobody działania, ...
  - ale i obowiązków i odpowiedzialności
- zestaw procedur dla administratorów:
  - konkretne receptury postępowania w konkretnych przypadkach

Procedury administracyjne — przykłady

- dołączanie do sieci stacji roboczej użytkownika, tworzenie nazw, plików administracyjnych, uprawnień
- instalacja systemu operacyjnego, np. Linuksa
- dodawania użytkownika serwera, przydzielanie numerów UID, GID; porozumienia z innymi jednostkami w ramach instytucji
- kasowanie kont: warunki, procedura
- archiwizacja plików
- procedura codziennego, rutynowego sprawdzania poprawności pracy systemów
- inne

Regulamin użytkownika

- Codzienne użytkowanie: prawa i obowiązki
- Zasady bezpieczeństwa i higieny
- Naruszenia cudzej własności
- Ingerencja w cudzą własność
- Naruszenia prawa:
  - dokumenty objęte prawa autorskimi: utwory artystyczne, oprogramowanie: ściąganie, przechowywanie, rozpowszechnianie, publikacja
  - materiały, których posiadanie stanowi naruszenie prawa: np. obsceniczne, pornograficzne, zawierające tajemnice państwowe, szpiegowskie, itp.
  - włamania do innych ośrodków
- Sankcje

Umowa użytkownika

- modyfikacja plików systemowych, włamania do systemu
- włamania na konta innych użytkowników
- próby ingerencji w konta innych użytkowników, np. niszczenie plików, podkładanie koni trojańskich, albo nawet ich czytanie, gdy nie jest to zgodne z regulaminem
- próby łamania haseł i tworzenia bazy danych kont i haseł
- możliwość wykorzystywania konta i hasła przez osoby trzecie
- wykorzystywanie konta do dostępu do innych systemów komputerowych, które może być uznane za próbę włamania
- wykorzystywanie poczty elektronicznej w sposób niezgodny z przeznaczeniem konta, np. komercyjne, podszywanie się, itp.
- wykorzystywanie zasobów komputerowych, np. przechowywanie dużej ilości danych (MPEG-i), uruchamianie intensywnych obliczeniowo programów (setiathome)

- w szczególności wykorzystanie zasobów bezpośrednio generujących koszty, np. modemy, drukarki, itp.
- ściąganie i przechowywanie na koncie materiałów mogących powodować naruszenie prawa
- publikacja i/lub rozprowadzanie materiałów naruszająca czyjeś prawa autorskie, bądź inne prawa

Dokumentacja lokalna - użytkownika

- Instrukcje użytkowania sprzętu i oprogramowania: instrukcje man, pełna dokumentacja
- Przewodniki dla nowych użytkowników: ulotki informacyjne
- Informowanie o zmianach i nowościach: motd, news
- System pomocy i zgłaszanie usterek
- Nalepki informacyjne na stacjach roboczych: nazwa i adres, informacja o systemie pomocy i zgłaszaniu usterek, kontakt z administratorem

Dokumentacja lokalna - administratora

- Dokumentacja konfiguracji sprzętowej komputerów
- Konfiguracja oprogramowania
  - tablice partycji dysków
  - parametry interface'ów sieciowych
  - lokalne pliki inicjalizacyjne oprogramowania systemowego i aplikacyjnego
- Konfiguracja okablowania: struktura i etykiety na końcówkach kabli
- Instrukcja dla nowych administratorów: czynności rutynowe i postępowanie w przypadkach awaryjnych, numery telefonów
- Aktualizacja dokumentacji
- Przechowywanie dokumentacji